

С П О М Е Н

ЗА СЪЗДАВАНЕТО И ДЕЙНОСТТА С ИМЕНАТА НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА ШАБА НА ЦАРИБРОДСКИЯ ПАРТИЗАНСКИ ОТРЯД "М О М Ч И Л В О Й В О Д А" ВОЕННОТО И ПАРТИЙНО РЪКОВОДСТВО ЗА ЦАРИБРОДСКА И ЧАСТ ОТ ГОДЕЧКА ОКОЛИЯ И РЪКОВОДСТВАТА НА ПАРТИЙНАТА И РЕМСОВА ГРУПА В ОТРЯДА

От 1943 година съм член на Р.К. на Партията "Княжевски" София със секретар Венко Рашков. Поради големите бомбандировки над София семейството ми по това време беше евакуирано в родния ми град Цариброд. През м.Януари 1944 година имаше решение на Софийския градски комитет на Партията, партийните членове, които бяха евакуирали семействата си, да изградят комитети на евакуираните, чрез които да се обхване, канализира и направлява недоволството на евакуираните граждани против лошия им живот и против войната. Това партийно поръчение да изпълня ми се възложи от Венко Рашков. Влезнах във връзка в Цариброд с партийни членове, едни тогава, а други по-рано членуваха в партийните групи в кв. "Добруджански" - София, които ръководех, като: Асен Стоянов, Георги Илиев Гогов, Иван Алексиев /Бомбура/, Ангел Стоев и Тодор Станчев. Същите бяха евакуирали семействата си и чрез Асен Стоянов се свързах с комунистите от Цариброд: Младен Наков, Борис Константинов и Васил Георгиев - Станков - евакуиран. С двете групи комунисти от София и Цариброд започнах работа. Направихме връзки и с някои от селата. За техническо лице, което да пренася нелегалните материали до Цариброд бе определен Тодор Станчев. Поставена ми бе и друга задача: с помощта на Стефан Николов да изградя канал: Трънския партизански отряд - Бабушница - Цирот - София и

обратно. Освен това следваше да пристъпиме към изграждане на партийни и ремсови групи, защото оформила се партийна група със секретар д-р Константин Гоцев имаше изградена само в гр. Цариброд с членове: Васил Георгиев Станков, Младен Наков, Йордан Гоцев, д-р Миндов, Илко Младенов, учителя Белмустаков и обучаря Зора Панов. Когато започнахме работа на по-широк фронт и в близка перспектива се очертаваше да изградиме околийски комитет на партията и Ремса. На 14 Април 1944 година пристигнах с влака в Цариброд. С Тодор Станчев се видяхме и ми съобщи, че рано сутринта са били задържани и закарани в гр. Пирот комунистите от Цариброд д-р Константин Гоцев, Илко Младенов и антифашиста д-р Болевски. Реших с Васил Георгиев и Борис Бачевски да преминеме веднага в нелегалност, като се свържеме чрез Васил Петров с Трънския партизански отряд и станем партизани. Извиках двамата в къщата в която бе евакуирано семейството ми. Поставих им задачата за преминаването ни веднага в нелегалност и станем партизани в Трънския партизански отряд. Оказа се, че Борис Константинов имал връзка с ръководители на Пиротската партизанска група, действаща в Стара планина. /Пуниша/. Това стана причина да променя първото си решение. Следваше да се свържем с пиротската партизанска група и с помощта на Пуниша да преминем партизани в Трънския партизански отряд - така и направихме. След като на 14 Април преминахме в нелегалност и на 22 Април се свързахме с пиротската партизанска група. Там получих партизанското си име "Ранко". След кратък престой с писмо от Пуниша с Борис Константинов с партизанско име "Бачевски" в началото на м. Май се свързах с трънския партизански отряд със Славчо Трънски и моите познати: Боян Българанов, Руси Христозов, Валентин Андреев, Начо Иванов Люцканов и други в с. Кална. За царибродска околия да създаде връзки с градът и селата бе оставен Васил Георгиев с партизанско име "Ленко" във връзка с изграждане на замисления от нас партизански отряд.

След изграждането и изтеглянето от с. Кална на I Софийска партизанска бригада бях изпратен с две волски коли, карани от двама сърби да получа от югославските партизани английско оръжие за партизаните от партизанския отряд на Славчо Трънски. Оръжието следваше да се вземе от английски транспортни самолети в околностите на с. Цървена ябука. През нощта беше спуснато оръжие от пет транспортни самолета - картечници, шмайзери, пушки с 12 патрона, бомби, патрони и горно и долно облекло. Всеки самолет

правеше по 4-5 кръгове и при всеки кръг спускаше от 4 до 5 парашутчета с вързани пакети. Натоварихме двете коли с оръжие от всичко, което разтоварих в базата /попята/ на отряда на Славчо Трънски, която се намираще над с.Кална под в."Тумба" по указание на "Чика Йова".

Когато пристигна в с.Кална II Софийска партизанска бригада взех участие в голямото сражение на в."Тумба". Поверени ми бяха 3-4 коня на шаба, натоварени с багаж. На единия бе натоварена радиопредавателната и приемателната станция на майор Томсън, който водех аз. По пътя от Георги Чанков и Руси Христозов ми бе сменено партизанското име от "Ранко" на "Боримечка". Минахме през терена на царибродска околия и над с.Росомач - Пиротско в близост до Българо-югославската граница в местността "Требеш" по решение на Софийския Областен комитет на партията и шаба на I Софийска Въстаническа оперативна зона, в присъствието на Владо Тричков, командир на НОВА, Йорданка Николова Чанкова - член на ЦК на ЦК на РП и секретар на ЦК на РМС, Благой Иванов - представител на др. Георги Димитров към шаба на Н О В А, Руси Христозов - инструктор при ЦК на РП и шаба на НОВА. Бях оставен за пълномощник на Софийския областен комитет на Партията и шаба на Първа Софийска Въстаническа оперативна зона да отговарям за военната и партийна работа за Царибродска и част от Годечка околия, да образувам партизански отряд на който да стана командир. За взетото решение ми бе съобщено от другарите Георги Чанков - секретар на Софийски областен комитет на РП и комисари на Първа Въстаническа оперативна зона, Благой Иванов и Руси Христозов.

ЧЛЕНОВЕТЕ НА ШАБА НА ОТРЯДА

И РЪКОВОДСТВАТА НА ЧЕТИТЕ

Ч Л Е Н О В Е Т Е Н А Ш А Б А

- Крум Миланов Рангелов /Боримечката/- Пълномощник на Софийския Областен комитет на Работническата партия и Шаба на Първа Софийска Въстаническа оперативна зона - Създател и командир на отряда.

- Васил Георгиев Станков /Ленко/ - създател и подкомисар на отряда. Секретар на партийната група при отряда.

- Тодор Колев Тогов /Гински/ - заместник командир на отряда, отговарящ за военната и стрелкова подготовка на партизаните.

- Спас Крумов Сотиров /Вотренски/ - заместник политкомисар на отряда и секретар на групата на РМС при отряда.

- Живко Мицев Виденов /Майски/ - интендант на отряда

- Славчо Петров Митев /Видински/ - командир на теренска група, член в щаба на отряда.

КОМАНДИРИ, КОМИСАРИ И ИНТЕНДАНТИ НА ЧЕТИ

I Ч Е Т А

- Младен Василев Манулов /Царибродски/	командир
- Борис Костадинов Тикварски /Папанин/	комисар
- Богдан Асенов Николов /Височки/	интендант

II Ч Е Т А

- Славчо Методиев Петров /Джержински/	командир
- Георги Иванов Тошев /Огнянов/	комисар
- Александър Недялкович /Ръжански/	интендант

- Иван Алексиев /Бамбура/ - курьер на отряда

ВОЕННО И ПАРТИЙНО РЪКОВОДСТВО ЗА ЦАРИБРОДСКА И ЧАСТ ОТ ГОДЕЧКА ОКОЛИЯ, РАЗДЕЛЕНИ НА РАЙОНИ

За по-добро обхващане и ръководене на партийната и военна работа, за по-голяма маневреност и нанасяне по-големи удари на противника от Царибродския отряд и групи на отряда, съгласно даденото ни указание от Софийския Областен комитет на РП и щаба на Първа Софийска Въстаническа Оперативна зона. След като бе обсъдено от щаба на отряда и ръководството на партийната група при отряда, Царибродска околия и част от Годечка бяха разделени на райони с определени районни организатори и техни помощници, отговарящи за партийната и военна работа.

По този повод на 23 Август 1944 година в Стара планина в околностите на с.Гостуша - Пиротско бе проведено събрание, на което присъствуваха и набелязаните другари, районни организатори и техните помощници с партиен актив, което бе ръководено от пар-

тийния секретар и политкомисар на отряда - Васил Георгиев Станков /Ленко/, пред които Крум Миланов Рангелов /Боримечката/ изнесе информация, защо става това райониране, в какво ще се изразява работата на районните организатори и им постави конкретни партийно-политически и военни задачи:

1. Да разкриват и вербоват подходящи другари за ятаци в селищата, в които нямаме такива, а там където имаме да разширяват мрежата им и укрепват връзките си с тях.

2. Да образуват бойни, партийни и ремсови групи и ОФ комитети, в които да влизат земеделци и честни антифашисти.

3. Да събират оръжие и готвят за излизане на подходящи другари за партизани и други.

Р Ъ К О В О Д С Т В О
РАЙОНИТЕ ЗА ДЕЙНОСТ И РАЙОННИТЕ ОРГАНИЗАТОРИ
С ТЕХНИТЕ ПОМОЩНИЦИ

КОМАНДИР НА ОТРЯДА И РАЙОНИТЕ
КРУМ МИЛАНОВ РАНГЕЛОВ /БОРИМЕЧКАТА/
ПОЛИТКОМИСАР НА ОТРЯДА И РАЙОНИТЕ
ВАСИЛ ГЕОРГИЕВ /ЛЕНКО/

РАЙОН ВИСОЧКИ - районен организатор Атанас Апостолов Иванов /Донски/ с помощник - Драголюб Станкович /Горки/

РАЙОН ПОГАНОВСКИ - районен организатор Милан Стефанов Наков /Шопа/ с помощник Живко Мицев Виденов /Майски/

РАЙОН ДРАГОМАНСКИ - районен организатор Свилен Алексиев Василев /Бурелски/ с помощник Асен Доцев Любенов /Леваневски/

РАЙОН ГР. ЦАРИБРОД - районен организатор д-р Константин Гоцев.

ОТГОВОРНИК ЗА МЛАДЕЖКАТА РАБОТА - Младен Наков

РЪКОВОДСТВО НА ПАРТИЙНАТА И РЕМСОВА ГРУПА
В ОТРЯДА

П А Р Т И Й Н А Г Р У П А

- Васил Георгиев Станков /Ленко/ секретар. Създател и политкомисар на отряда.

- Борис Константинов Тикварски /Папанин/ - агитпроп и политкомисар на първа чета
- Спас Крумов Сотиров /Вотренски/член на ръководството; секретар на групата на РМС в отряда и зам.политкомисар на отряда

РЕМСОВА ГРУПА

- Спас Крумов Сотиров /Вотренски/ секретар и заместник политкомисар на отряда
- Младен Василев Мануилов /Царибродски/ агитпроп и командир на първа чета
- Георги Тошев /Огнянов/ член на ръководството и политкомисар на II чета
- Първан Иванов Тошев - политделегат на отделение - член
- Никола Спасенов Тошев - боец - член

Отряда имаше и добре си служеше с радиото и пишещата машина. Имахме пленено оръжие, което се състоеше от 130 пушки различна система, две картечници, осем автомата, шест пистолета различни калибри, бомби - английски, югославски и български и един бинокъл.

Проведохме сто двадесет и осем бойни, политически и снабдителни акции. От които около осемдесет самостоятелни и около четиридесет и осем от края на м.Юли съвместно с Михайлоградския и Пиротски партизански отряд. Унищожени и западени са архивите и реквизиционните списъци на седем общини и пет кметски наместничества, разрушени са пет телеграфопощенски станции, разбити единадесет мандри в повечето от които сиренето и кашкавала и маслото се раздаваха на населението, провеждани са общоселски събрания, минирана ж.п. линия Цариброд - Пирот и др.

Поддържали сме връзки с Трънския, Шопския и Брезнишкия партизански отряди.

Наредната власт в Царибродска и част от Годечка околия започна Царибродския отряд да установява на 4 септември в с.Власи, на 5 септември в с.Поганово, на 6,7 и 8 септември почети във всички останали села в околията и на 9 септември в гр.Цариброд.

Отряда се ръководеше и направляваше от Софийския Областен комитет на РП и щаба на Първа Въстаническа Оперативна зона. Изпращах писма и получавах по обратния път писма-отговори с указания за дейността на отряда от др.др. главно Георги Чанков /Асен

и Добри Терпешев чрез куриера на отряда - воденичаря в с. Коло-
тина - Иван Алексиев /Бамбура/

В Цариброд влезнахме около 250 души партизани. Беше из-
градена бригада, която взе участие във отечествената война и да-
де около 50 души убити и около 100 души ранени.

ЗАБЕЛЕЖКА :

1. Списъка с имената на щаба и четите на отряда, на чле-
новете на военното и партийно ръководство за Царибродска и част
от Годечка околия, Партийното и Ремсово ръководства при отряда
съм съгласувал със създателя, политкомисаря и секретар на партий-
ната група при отряда др. Васил Георгиев /Ленко/.

2. При изграждане на отряда и партийната група при отря-
да в щаба на отряда и ръководството на партийната група в начало-
то влизаше Борис Бачевски, който за антипартийна дейност през м.
Юни бе снет, а през м. Август 1944 година бе снет напълно от вся-
каква отговорна партийна работа и изключен от партията.

ИЗГОТВИЛ:

Кр. Миланов

/Крум Миланов Рангелов - Боримечката -

Бивш Пълномощник на Софийски Областен
комитет на РП и щаба на Първа Софийска
Бъстаническа Оперативна зона, Създател
и командир на Отряда/

15. IV 1975 г.

Кр. Миланов